

ÖLÇÜ VE ÖLÇÜ ALETLERİNİN METROLOJİK KONTROLLERİ İÇİN GENEL ESASLARA DAİR YÖNETMELİK (71/316/AT)

Yayımlandığı Resmi Gazete tarihi 03 / 06 / 2002 Sayı:24774

1-Değişik: Resmi Gazete 1/1/2006 – 26185

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak, Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, ölçü aletlerinin kabul edilen sınırlar içerisinde ölçüm yapmalarını temin etmek üzere muayene, deney ve tip onayları ile ilgili usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik;

- Ölçü aletleri, ölçü aletlerinin parçaları, ilave cihazlar ve ölçüm donanımlarından oluşan ve ölçü aleti olarak isimlendirilen ürünleri,
- Ölçü birimleri, ölçü ve metrolojik kontrol yöntemlerinin uyumlaştırılması ve gerektiği durumlarda bu yöntemlerin uygulanmasında kullanılacak araç ve gereçleri,
- Hazır ambalajlı ürünlerin ölçüm, metrolojik kontrol ve işaretleme yöntemlerini,

kapsar.

Hukuki Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik, 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu, 3143 sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ve 4703 sayılı Ürünlerle İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun uyarınca hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

Bakanlık : Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,

Müsteşarlık : Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığını,

Komisyon : Avrupa Birliği Komisyonunu,

Üye Ülke : Avrupa Birliğine Üye Ülkeyi,

AT : Avrupa Topluluğunu,

Üretici : Bu Yönetmelik kapsamına giren ölçü aletlerini üreten, ıslah eden veya ölçü aletine adını, ticari markasını veya ayırt edici işaretini koymak suretiyle kendisini üretici olarak tanıtan gerçek veya tüzel

kişiyi; üreticinin Türkiye dışında olması halinde, üretici tarafından yetkilendirilen temsilciyi ve/veya ithalatçiyi; ayrıca, ölçü aletinin tedarik zincirinde yer alan ve faaliyetleri ölçü aletinin güvenliğine ilişkin özelliklerini etkileyen gerçek veya tüzel kişiyi,

Ölçü Aleti : Bu Yönetmelik ve ilgili yönetmelik kapsamında bulunan ölçü aleti, ölçü aletinin parçaları, ilave cihaz ve donanımlardan oluşan ve ölçü aleti olarak nitelenen ürünleri,

İlgili Yönetmelik : Her bir ölçü aletine ait yönetmeliği,

AT Tip Onayı : Yönetmelik içerisinde bundan böyle Tip Onayı olarak ifade edilecek olup, bir ölçü aletinin bu Yönetmelik ve ilgili yönetmelik hükümlerine göre üretildiğinin test edilmesi, muayene edilmesi ve/veya belgelendirilmesine ilişkin her türlü işlemi,

AT İlk Muayene : Yönetmelik içerisinde bundan böyle İlk Muayene olarak ifade edilecek olup, yeni veya yenilenmiş bir ölçü aletinin onaylanmış tipe, bu Yönetmelik ve ilgili yönetmelik hükümlerine uyup uymadığının kontrol edilerek işaretlenmesi ve damgalanması işlemi,

Uygunluk Değerlendirmesi : Ölçü aletlerinin bu Yönetmelik ve ilgili yönetmeliklere uygunluğunun test edilmesi, muayene edilmesi ve/veya belgelendirilmesine ilişkin her türlü faaliyeti.

Muayene Kuruluşu : (Resmi Gazete 1/1/2006 – 26185, 1.madde ile değişik) " Muayene Kuruluşu: İlgili ürün yönetmeliği ile bu Yönetmelik kapsamında uygunluk değerlendirmesi faaliyetlerini yürüten özel veya kamu kuruluşunu,"

Piyasa Gözetimi Denetimi: Bu Yönetmelik ve ilgili yönetmelik kapsamına giren ölçü aletlerinin piyasaya arzı veya dağıtım aşamasında veya ölçü aleti piyasada iken bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak üretilip üretilmediğinin, güvenli olup olmadığının 17/1/2002 tarihli ve 24643 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan ve 2001/3529 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan "Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik" hükümlerine göre Bakanlıkça denetlenmesi veya denetlettirilmesini,

İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Tip Onay İşlemleri

Tip Onay Başvurusu ve Tip Onay Muayenesi

Madde 5 — Tip onay başvurusu, Ek-I deki şartlar dahilinde üretici veya üreticinin temsilcisi tarafından yetkili kuruluş olan Bakanlığa yapılır.

Belirli bir ölçü aleti tipi için, sadece bir yetkili kuruluşa başvuru yapılabilir.

Tip onayı, ölçü aletlerinin ilk muayenesi için gerekli olan onaydır. İlgili yönetmelikte bir ölçü aleti için ilk muayene öngörülüyorsa, tip onayı bu ölçü aletinin satışı ve/veya hizmete sunulması için yeterlidir. Bir ölçü aleti, ilgili yönetmelikte tip onayından muaf tutulmuşsa bu ölçü aleti doğrudan ilk muayeneye kabul edilir.

Tip onayı verilerek üretilen ölçü aletleri tipinde meydana gelecek tüm değişiklikler Bakanlığa bildirilir. Bakanlık bu değişiklikler konusunda üye devletleri Müsteşarlık aracılığı ile bilgilendirir. Tip onayı almış bir ölçü aletinde yapılacak değişiklikler ve ilaveler, ölçüm sonuçlarını veya ölçü aletinin kullanımı için belirlenen koşulları etkilemesi veya etkileyebilir nitelikte olması halinde, bu değişiklikler için ayrıca ilave tip onayı alınması zorunludur. Ancak, ölçü aletindeki değişiklik ve ilaveler bu Yönetmelik veya ilgili

yönetmelikteki bir değişiklik uyarınca yapılmışsa, değiştirilen ölçü aletine yeni değişikliklere göre onay verileceğinden, değişen ölçü aletine ilave tip onayı yerine yeni bir tip onayı verilir.

İlave Donanımlar İçin Tip Onayı

Madde 6 — Tip onayı ilave bir donanım için verilecekse, bu tip onayı aşağıdaki hususları kapsamalıdır:

- a) İlave donanımın bağlanacağı, ilave edileceği veya monte edileceği ölçü aleti tipleri,
- b) Sistemin bütünlüğü ile ilgili genel koşulları.

Tip Onay Belgesi ve Tip Onay İşareti

Madde 7 — Bir ölçü aleti bu Yönetmelik ve ilgili yönetmeliklerde tip onayı için ön görülen kontrollerden başarı ile geçmiş ise, Bakanlık tarafından bu ölçü aleti tipi için bir tip onay belgesi tanzim edilir ve bu belge üreticiye verilir. Üretici bu Yönetmeliğin 15 inci maddesinde veya ilgili yönetmelikte öngörüldüğü hallerde belgede belirtilmiş olan tip onay işaretini, tip onayına uygun olan her ölçü aleti üzerinde göstermek zorundadır. Üretici diğer tüm hallerde de tip onay işaretini ölçü aleti üzerinde gösterebilir.

Tip Onay Belgesi ve tip onay işareti ile ilgili diğer hususlar, Ek-I'in 3 ve 6 ncı maddelerinde belirtilmiştir.

Tip Onayının Geçerlilik Süresi

Madde 8 — Tip onayı 10 yıl süre ile geçerlidir. Bu onayın geçerliliği 10'ar yıllık periyotlarla uzatılabilir. Tipi onaylanmış ölçü aletlerinin üretim adedi kısıtlı değildir. Bu Yönetmelik ve ilgili yönetmeliklerde yapılacak bir değişiklik sebebiyle tip onayı verilmesi mümkün değilse, daha önce bu Yönetmeliklere göre verilmiş olan tip onayları, değişikliğin geçerlilik tarihinden itibaren uzatılmaz. Geçerliliği uzatılmayan tip onayı, kullanımda bulunan ölçü aletleri için geçerliliğini korur.

İlgili bir yönetmelikte öngörülmemiş olan yeni tekniklerin uygulanması halinde, üye ülkelerin de görüşü alınmak kaydıyla sınırlı bir tip onayı verilebilir.

Bu onay aşağıdaki sınırlamaları içerir.

- a) Onayın kapsadığı ölçü aletlerinin sayısının sınırlandırılması,
- b) Montaj yapılan yerin bildirilmesi yükümlülüğü,
- c) Kullanım alanındaki sınırlamalar,
- d) Kullanılan teknolojiye bağlı olarak kısıtlayıcı özel koşullar.

Bu onayın verilebilmesi için;

- a) İlgili ölçü aletine ait yönetmelik yayınlanmış olmalıdır.
- b) İlgili yönetmelikte öngörülmüş hata sınırlarının aşılmaması gereklidir.
- c) Sınırlı bir tip onayının geçerlilik süresi en çok iki yıldır. Bu süre en çok üç yıla kadar uzatılabilir.

İkinci fıkrada belirtilen sınırlandırılmış tip onayını veren Bakanlık, bu yeni tekniğin uygulamada iyi sonuçlar verdiği görüşündeyse, bu Yönetmeliğin eklerinin ve ilgili yönetmeliğin, teknik gelişmeye adapte edilebilmesi için bu hususu Müsteşarlık aracılığı ile Komisyona bildirir.

Tip Onayı Gerektirmeyen Ölçü Aleti

Madde 9 — İlgili yönetmelik hükümlerine uyan, ancak tip onayı gerektirmeyen ölçü aletleri, üreticinin sorumluluğunda Ek- I madde 3.3 de tanımlanan özel işaretle işaretlenir.

Tip Onayının Geri Alınması

Madde 10 — Onay verilmiş ölçü aletlerinin onaylanmış tipe veya ilgili yönetmeliğe uygun olmaması, tip onay belgesinde veya 8 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen metrolojik şartların karşılanmaması, tip onayının kurallara uygun verilmediğinin anlaşılması hallerinde Bakanlık tip onayını geri alır.

Tip onayı verilmiş ölçü aletlerinin kullanımı sırasında amaca uygun olmayan genel bir hatanın tespit edilmesi halinde de Bakanlık tip onayını geri alır.

Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen durumlardan birinin varlığı konusunda bir üye ülke tarafından bilgi verilmesi durumunda Bakanlık, bu ülke yetkilileri ile görüştüktan sonra anılan fıkralarda belirtilen önlemleri alır.

Bakanlık ikinci fıkrada belirtilen durumun meydana geldiğini tespit ederse, ölçü aletinin piyasaya arzını ve kullanılmasını sürekli yasaklayabilir. Bu karar, gerekçeleri ile birlikte Müsteşarlık aracılığı ile Komisyona ve üye ülkelere bildirilir. Aynı bildirim, birinci fıkrada belirtilen durumlarda, uyarılmış olmalarına rağmen üreticilerin ölçü aletlerini onaylanmış tipe veya ilgili yönetmeliğe uygun hale getirmemeleri halinde, ilk muayeneye tabi olmayan ölçü aletleri hakkında da yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İlk Muayene İşlemleri

İlk Muayenenin Yapılması

Madde 11 — Ölçü aletlerinin ilk muayenesi Ek-II' deki hükümler çerçevesinde, ilgili yönetmeliklerde belirtilen durumlarda ve kabul edilen prosedür uyarınca birim kontrolü dışında başka bir yöntemle yapılabilir.

(Resmi Gazete 1/1/2006 – 26185, 2.madde ile değişik) " Ölçü aletleri ile ilgili ilk muayene Bakanlıkça yapılır veya yaptırılır."

İlk Muayene Öncesi Kontroller

Madde 12 — İlk muayeneye sunulan bir ölçü aletinde aşağıdaki hususlar kontrol edilir:

a) Ölçü aletinin tip onayından muaf olup olmadığı, muaf ise, ilgili yönetmelikte belirtilen gerekleri karşılayıp karşılamadığı.

b) Ölçü aletinin tip onayı alıp almadığı, almış ise, onaylanmış tipe ve bu tip onayının düzenlendiği tarihte yürürlükte bulunan ilgili yönetmelik hükümlerine uyup uymadığı.

İlk Muayene Kontrolleri

Madde 13 — İlk muayeneye tabi tutulacak ölçü aletine uygulanacak kontroller, ilgili yönetmeliklere uymak kaydıyla aşağıdaki hususları kapsar:

- a) Metrolojik özellikler,
- b) Maksimum hata sınırları,
- c) Ölçü aletinin yapısının normal kullanım koşulları altında metrolojik özellikleri bozup bozmadığı,
- d) Ölçü aletinin üzerinde metrolojik özellikleri belirten tanıtm plakalarının, damga yerinin ve ilgili yönetmeliklerde belirtilen işaretlerin olup olmadığı.

Muayene İşaretleri

Madde 14 — (Resmi Gazete 1/1/2006 – 26185, 3.madde ile değişik)

"İlk muayenesi bu Yönetmeliğin ve ilgili yönetmeliklerin hükümlerine göre olumlu sonuçlanan ölçü aletlerine, Bakanlıkça Ek II de belirtilen kurallar dahilinde, kısmi muayene işareti veya son muayene işareti vurulur."

İlk Muayeneye Tabi Olmayan Ölçü Aleti

Madde 15 — Üretici, ilgili yönetmeliğe uygun olup ilk muayeneye tabi olmayan bir ölçü aleti sınıfına, kendi sorumluluğunda bu sınıf için Ek -I Madde 3.4. de belirtilen tip onay işaretini koyar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tip Onayı ve İlk Muayene İçin Ortak Hükümler

İşaret ve Damgalar

Madde 16 — Ölçü aleti üzerinde, tip onayı ve ilk muayene işaretlerine veya damgalarına benzerliklerinden dolayı karışıklıklara yol açabilecek işaret veya damgalar kullanılmayacaktır.

Bildirim

Madde 17 — Bakanlık; bu Yönetmelik ve ilgili yönetmeliklerde öngörülen muayeneleri yapacak, tip onay belgelerini tanzim edecek ve ilk muayene işaretini tatbik edecek kuruluşları Müsteşarlık aracılığı ile üye ülkelere ve Komisyona bildirecektir. Bakanlık ayrıca, bu Yönetmelik yayımlandıktan sonra Yönetmelik metnini Müsteşarlık aracılığı ile Komisyona bildirir.

Muayene Kuruluşunun Atanması

Madde 18 — Bakanlık, bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda tanımlanan muayene kuruluşunu veya kuruluşlarını atayacaktır.

Tanıtm Bilgileri

Madde 19 — Bu Yönetmelik ve ilgili yönetmeliklerde belirtilen tanıtm bilgileri Türkçe yazılacaktır.

Kullanımdaki Ölçü Aletlerinin Kontrolü

Madde 20 — İlgili Yönetmelikler; tip onayı ve ilk muayene işaretleri veya damgalarını taşıyan kullanımdaki ölçü aletlerinin kontrolünün nasıl yapılacağını ve özellikle de aletler kullanımdayken maksimum hata sınırlarını tayin etmektedir. Tip onayı ve ilk muayene işaretleri veya damgaları

taşımayan ölçü aletlerine ilişkin Ulusal yönetmelikler daha hafif şartları içeriyorsa, kontrollerde bu yönetmelikler dikkate alınır.

Yükümlülükler

Madde 21 — Bakanlık, bu Yönetmelik ve ilgili yönetmeliklerde öngörülen hükümlere uyan, tip onayı veya ilk muayene işareti taşıyan ölçü aletlerinin piyasaya arzını ve hizmete sunulmasını engellemez ve yasaklamaz.

(Resmi Gazete 1/1/2006 – 26185, 4.madde ile değişik) "Birinci fıkrada belirtilen yükümlülük; İlk Muayene işareti taşıyan ölçü aletleri için ilgili yönetmeliklerde daha uzun süre verilmemiş ise, ilk muayene işaretinin uygulandığı yılı takip eden yılın sonuna kadar devam eder."

Üye ülkelerce, bu mevzuata karşılık gelen direktifler doğrultusunda yapılmış tip onayları ve ilk muayeneler geçerli kabul edilir.

Bakanlık bu Yönetmeliğe ve ilgili yönetmeliklere uygun olarak tip onayının reddi, onayın geri çekilmesi, uzatılmaması, ilk muayenenin reddi veya bir ölçü aletinin piyasaya sürülmesi veya işletmeye alınmasının yasaklanmasına dair her kararı, açık bir şekilde gerekçelendirecektir. Bu gerekçe, hukuki yollar ve süre belirtilerek ilgililere bildirilecektir.

ALTINCI BÖLÜM

Son Hükümler

Madde 22 — Bu Yönetmelik, Avrupa Birliğinin 71/316/EEC sayılı "Üye Devletlerin Ölçü ve Ölçü Aletlerinin Metrolojik Kontrolleri İçin Genel Esaslara Dair Mevzuatının Uyumlaştırılması Hakkında Direktifi" ile bu direktifin teknik gelişmelere uyarlanmasına ilişkin 72/427/EEC, 83/575/EEC, 87/354/EEC, 87/355/EEC ve 88/665/EEC sayılı direktiflere uygun olarak hazırlanmıştır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Yürürlük ve Yürütme

Yürürlük

Madde 23 — Bu Yönetmelik, 01/06/2003 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 24 — Bu Yönetmelik hükümlerini Sanayi ve Ticaret Bakanı yürütür.